

แผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุการณ์

“ กรณีอัคคีภัย ”

คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ
วิทยาเขตพัทลุง

เมษายน 2568

แผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน คณะพยาบาลศาสตร์ กรณีอัคคีภัย จัดทำขึ้นเพื่อความปลอดภัยของนิสิต บุคลากร และบุคคลภายนอกที่มาปฏิบัติงานหรือมารับบริการภายในคณะฯ และเพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ซึ่งกำหนดให้สถานประกอบที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยในสถานประกอบกิจการ และจัดให้ลูกจ้างในสถานประกอบกิจการเข้ารับการฝึกอบรมตามแผนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของแต่ละพื้นที่ โดยการอบรมประกอบด้วย การดับเพลิงขั้นต้น การปฐมพยาบาล การช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน และต้องมีการฝึกซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการเตรียมพร้อมรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินโดยเฉพาะการเกิดอัคคีภัย เพื่อให้สามารถป้องกันเหตุ และควบคุมเหตุฉุกเฉินที่จะเกิดขึ้นภายในคณะฯ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- 1.1 เพื่อเป็นการป้องกันการสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินจากอัคคีภัย
- 1.2 เพื่อสร้างความมั่นใจในเรื่องความปลอดภัย (กรณีเกิดอัคคีภัย) ต่อนิสิต บุคลากร และบุคคลภายนอกที่มาปฏิบัติงาน หรือมารับบริการภายในคณะฯ
- 1.3 เพื่อลดอัตราความเสี่ยงต่อการเกิดเหตุอัคคีภัย
- 1.4 เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อนิสิต บุคลากร และบุคคลภายนอกที่มาปฏิบัติงานหรือมารับบริการภายในคณะฯ
- 1.5 เพื่อให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย

หลักการจัดทำแผน ควรประกอบด้วยหลักสำคัญ ดังนี้

1. แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาจัดทำแผน ประกอบด้วย ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
2. แผนกำหนดบุคคลรับผิดชอบ และพื้นที่ที่ต้องรับผิดชอบอย่างชัดเจน
3. ภารกิจที่ต้องปฏิบัติในระยะเวลาเดียวกันจะต้องแยกผู้ปฏิบัติ ไม่ควรเป็นเป็นบุคคลเดียวกัน
4. แผนที่ต้องปฏิบัติขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้ต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือเพราะจะเป็นช่วงเวลาที่ต้องการความรวดเร็วในการปฏิบัติและถูกต้องแม่นยำ ควรฝึกซ้อมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง จะทำให้ผู้ปฏิบัติมีความมั่นใจและปฏิบัติได้ถูกต้องเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น

2. ขอบเขต

กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ข้อ 4 กำหนดให้สถานประกอบกิจการที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ต้องจัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ประกอบด้วย แผนตรวจตรา แผนการอบรม แผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย แผนการดับเพลิง แผนอพยพหนีไฟ และแผนบรรเทาทุกข์ โดยให้จัดเก็บแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ณ คณะพยาบาลศาสตร์ พร้อมให้พนักงานตรวจความปลอดภัย ตรวจสอบได้

แผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน กรณีอัคคีภัย ฉบับนี้ ใช้สำหรับ “พื้นที่ คณะพยาบาลศาสตร์ ได้แก่ อาคารบริหาร อาคารเรียนและปฏิบัติการ อาคารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ และอาคารหอพักนิสิต” เท่านั้น โดยครอบคลุมถึงบุคลากร และบุคคลภายนอก ซึ่งมีองค์ประกอบของแผนที่ต้องดำเนินการในภาวะการณ์ต่างกัน คือ ก่อนเกิดเหตุอัคคีภัย ขณะเกิดเหตุอัคคีภัย และหลังเกิดเหตุอัคคีภัย มีรายละเอียดดังนี้

1. ก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้ จะประกอบด้วย แผนป้องกันอัคคีภัยต่าง ๆ 3 แผน คือ แผนการตรวจตรา แผนการอบรม และแผนการรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย
2. ขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้ จะประกอบด้วย แผนเกี่ยวกับการดับเพลิง และลดความสูญเสีย โดยประกอบด้วยแผนต่าง ๆ 2 แผน คือ แผนการดับเพลิง และแผนอพยพหนีไฟ
3. หลังเกิดเหตุเพลิงไหม้ จะประกอบด้วยแผนที่จะต้องดำเนินการเมื่อเหตุเพลิงไหม้สงบลงแล้ว 2 แผน คือ แผนบรรเทาทุกข์ ซึ่งดำเนินการต่อเนื่องจากภาวะเกิดเหตุเพลิงไหม้ และแผนปฏิรูปฟื้นฟู

3. คำจำกัดความ

บุคลากร	หมายถึง	พนักงานมหาวิทยาลัย ข้าราชการ ลูกจ้างของส่วนราชการ ซึ่งปฏิบัติงานในคณะ และลูกจ้างของคณะ
บุคคลภายนอก	หมายถึง	ผู้ที่มาปฏิบัติงาน หรือมารับบริการภายในคณะฯ
อัคคีภัย	หมายถึง	ภัยที่เกิดจากไฟ
เหตุฉุกเฉิน	หมายถึง	เหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ อันเป็นเหตุให้เกิดความไม่ปลอดภัย สามารถแผ่กระจายและสร้างความเสียหายอย่างรุนแรงต่อชีวิตและทรัพย์สินต่อ ผู้ปฏิบัติการในคณะ และบุคคลที่ 3 รวมถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สภาพแวดล้อมในการทำงาน และอาจจำเป็นต้องอพยพผู้ปฏิบัติงานออกจากบริเวณที่เกิดเหตุขึ้น ๆ ซึ่งเหตุฉุกเฉินอาจเกิดขึ้นได้แก่ เพลิงไหม้ ก๊าซรั่วไหล ภัยจากธรรมชาติ สิ่งก่อสร้างพังทลาย อุบัติเหตุ เป็นต้น

การควบคุม เหตุฉุกเฉิน	หมายถึง	แนวทางการปฏิบัติงานของทีมฉุกเฉินและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อควบคุมเหตุฉุกเฉินที่เกิดขึ้นให้อยู่ในภาวะที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือสร้างความเสียหายต่อบุคคลและทรัพย์สินของคณะ หรือบุคคลที่ 3 และส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด รวมไปถึงแผนการปฏิบัติสำหรับคณาจารย์นิสิต และบุคลากรเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยแผนการปฏิบัติงานดังกล่าวรวมเรียกว่า “แผนฉุกเฉิน (Emergency Plan)”
ศูนย์บัญชาการ เหตุฉุกเฉิน	หมายถึง	สถานที่ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการบัญชาการและประสานงานงานกับทีมงานต่าง ๆ ทั้งทีมสนับสนุนภายในและภายนอก
เสียงสัญญาณ	หมายถึง	เสียงสัญญาณแจ้งเหตุที่กำหนดไว้ เพื่อแจ้งให้ทราบทั่วกันว่าเหตุอันตรายที่เกิดขึ้นเป็นเหตุเข้าสู่สภาวะฉุกเฉินให้รีบอพยพไปยังจุดรวมพล
จุดรวมพล	หมายถึง	พื้นที่ที่ปลอดภัยซึ่งกำหนดไว้สำหรับการรวมพลกรณีเหตุฉุกเฉิน ซึ่งจะมีป้ายข้อความ “จุดรวมพล (Assembly point)” ติดตั้งไว้
อพยพ	หมายถึง	การย้ายจากพื้นที่เกิดเหตุฉุกเฉินไปยังพื้นที่ปลอดภัย (จุดรวมพล) อย่างเป็นระบบทั้งผู้ปฏิบัติงานและอุปกรณ์หรือยานพาหนะ ภายใต้การควบคุมของหัวหน้าทีมอพยพ
ทีมดับเพลิง ประจำอาคาร	หมายถึง	ทีมที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเข้าระงับหรือบรรเทาเหตุการณ์ไม่ให้ลุกลามถึงขั้นรุนแรง
ทีมดับเพลิงศูนย์ รปภ.	หมายถึง	ทีมที่มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง จัดตั้งขึ้น เพื่อเข้าระงับหรือบรรเทาเหตุการณ์ไม่ให้ลุกลามถึงขั้นรุนแรง
ระดับความรุนแรง ของเหตุฉุกเฉิน	หมายถึง	ระดับเหตุการณ์ของเหตุฉุกเฉินที่กำหนดขึ้นตามความรุนแรงของสถานการณ์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (1) เหตุฉุกเฉินระดับ 1 หมายถึง การเกิดสภาพการณ์ที่มีผลต่อความสูญเสียของคน ทรัพย์สิน กระบวนการทำงาน หรือมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมเล็กน้อยสามารถควบคุมเหตุฉุกเฉินนั้นได้โดยผู้ปฏิบัติงานหรือผู้พบเห็นเหตุการณ์

- ระดับสถานะ หมายถึง
- ความปลอดภัย
- (2) เหตุฉุกเฉินระดับ 2 หมายถึง การเกิดสภาพการณ์ที่มีผลต่อความสูญเสียของคน ทรัพย์สิน กระบวนการทำงาน หรือมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม และไม่สามารถควบคุมเหตุฉุกเฉินนั้นได้โดยผู้ปฏิบัติงาน หรือผู้พบเห็นเหตุการณ์ จำเป็นต้องมีการอพยพ แต่สามารถควบคุมเหตุการณ์นั้นได้โดยทีมปฏิบัติการฉุกเฉินของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (3) เหตุฉุกเฉินระดับ 3 หมายถึง การเกิดสภาพการณ์ที่มีผลต่อความสูญเสียของคนชั้นทุพพลภาพหรือเสียชีวิต ทรัพย์สิน กระบวนการทำงาน หรือมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมเสียหายขั้นร้ายแรง และไม่สามารถควบคุมเหตุฉุกเฉินนั้นได้โดยทีมปฏิบัติการฉุกเฉิน จำเป็นต้องมีการอพยพและขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานภายนอกคณะเข้ามาควบคุมเหตุการณ์
- (1) ระดับสีเหลือง เพลิงไหม้ขยายตัวในเวลา 5-10 นาที (ไม่สามารถดับไฟได้เองในเวลาน้อยกว่า 5 นาที)
- (2) ระดับสีแดง เพลิงไหม้ขยายตัวมากกว่า 10 นาที (ไม่สามารถดับไฟได้ต้องประสานกับหน่วยงานภายนอก)
- (3) ระดับสีเขียวย เพลิงไหม้สงบลง

4. ข้อมูลทั่วไปของอาคาร

กลุ่มอาคารพยาบาลศาสตร์ ประกอบด้วย อาคารบริหาร อาคารเรียนและปฏิบัติการ อาคารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ และ อาคารหอพักนิสิต ซึ่งมีส่วนงานย่อยจำแนกตามรายชั้น ดังนี้

อาคาร/ ชั้นที่	ส่วนงานย่อยที่ใช้พื้นที่ภายในอาคาร
อาคารบริหาร	
1	ห้องสำนักงานคณะพยาบาลศาสตร์
	ห้องสำนักงานคณะสหเวชศาสตร์
2	ห้องผู้บริหาร จำนวน 5 ห้อง ได้แก่ ห้องคณบดี ห้องรองคณบดี 2 ห้อง ห้องหัวหน้าสำนักงาน

อาคาร/ ชั้นที่	ส่วนงานย่อยที่ใช้พื้นที่ภายในอาคาร
	ห้องคลินิกวิจัยและนวัตกรรม
	ห้องประชุม 3 ห้อง
อาคารเรียนและปฏิบัติการ	
1	ห้องทำงานอาจารย์คณะสหเวชศาสตร์ 2 ห้อง
	ห้องเรียน 4 ห้อง
	ห้องประชุม 300 ที่นั่ง
	ห้องปฐมพยาบาล
	ห้องเก็บอุปกรณ์
2	ห้องทำงานคณะพยาบาลศาสตร์ 2 ห้อง
	ห้องปฏิบัติการทางการพยาบาล 9 ห้อง
	ห้องผลิตออกซิเจน
3	ห้องทำงานคณะพยาบาลศาสตร์ 3 ห้อง
	ห้องเรียน 10 ห้อง
	ห้องกิจกรรม 200 คน
	ห้องละมุด 1 ห้อง
อาคารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ	
1	ห้องกิจกรรมผู้สูงอายุ 1 ห้อง
	ห้องคลินิกการพยาบาลชุมชนอบอุ่น
	ห้องสำนักงานคณะพยาบาลศาสตร์ 1 ห้อง
2	ห้องสเปาใจ 2 ห้อง
	ห้องประชุม 1 ห้อง
อาคารหอพักนิสิตพยาบาล	

อาคาร/ ชั้นที่	ส่วนงานย่อยที่ใช้พื้นที่ภายในอาคาร
1	ห้องสโมสรนิสิตพยาบาล
	ห้องกิจกรรมนิสิตพยาบาล
	ศูนย์อาหาร
	ห้องพักอาจารย์
	ห้องละมุด
	ห้องพยาบาล
2	ห้องพักรับรอง 2 ห้อง
	ห้องพักนิสิตพยาบาล 22 ห้อง
3	ห้องพักรับรอง 2 ห้อง
	ห้องพักนิสิตพยาบาล 22 ห้อง
4	ห้องพักนิสิตพยาบาล 14 ห้อง

5. เอกสารอ้างอิง

แนวการจัดทำแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ตามกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหาร จัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน เกี่ยวกับการป้องกันและ ระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 ข้อ 4 สำนักความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

6. ขั้นตอนการดำเนินงานป้องกันและระงับอัคคีภัย

6.1 แผนป้องกันก่อนเกิดเหตุเพลิงไหม้

6.1.1 แผนการตรวจตรา เป็นแผนการสำรวจความเสี่ยงและตรวจตรา เพื่อเฝ้าระวัง ป้องกัน และกำจัดต้นเหตุของการเกิดเพลิงไหม้ โดยกำหนดบุคคลและพื้นที่ที่รับผิดชอบ ตรวจตราจุดเสี่ยงต่าง ๆ เช่น จุดที่เสี่ยงต่อการเกิดเหตุเพลิงไหม้ จุดที่มีการใช้และเก็บวัตถุไวไฟ จุดที่เก็บของเสียติดไฟง่าย จุดที่อาจก่อกำเนิดเชื้อเพลิง จุดที่เป็นแหล่งความร้อนต่าง ๆ จุดติดตั้งอุปกรณ์ดับเพลิงและสภาพของอุปกรณ์ และทางหนีไฟ

ในการจัดทำแผนควรมีข้อมูลต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เชื้อเพลิง สารเคมี สารไวไฟ ระบบไฟฟ้า จุดที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดเพลิงไหม้ งานที่มีประกายไฟ และต้องมีการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับ คุณสมบัติลักษณะการลุกไหม้และปริมาณของสารอันตรายที่มีอยู่สูงสุด ชนิดของสารดับเพลิงและปริมาณที่ต้องใช้ เพื่อใช้ประกอบการวางแผนตรวจตรา

ดังนั้น เพื่อให้ชีวิตและทรัพย์สินทั้งหมดในคณะ มีความปลอดภัยจากอัคคีภัย ควรกำหนดมาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัย ดังนี้

1. จัดให้มีระบบป้องกันและระงับอัคคีภัย ทั้งด้านการจัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิง การจัดเก็บวัตถุไวไฟและวัตถุระเบิด การกำจัดของเสียจากห้องปฏิบัติการ การป้องกันฟ้าผ่า การติดตั้งระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ การจัดเส้นทางหนีไฟ รวมทั้งการก่อสร้างอาคารที่มีระบบป้องกันอัคคีภัย
2. จัดให้มีแผนป้องกันและระงับอัคคีภัย ทั้งด้านการตรวจตรา การอบรม การรณรงค์ป้องกันอัคคีภัย การดับเพลิง การอพยพหนีไฟ การบรรเทาทุกข์ และการปฏิรูปพื้นที่เมื่อเกิดอัคคีภัยขึ้นแล้ว
3. จัดให้มีช่องทาง/เส้นทางหนีไฟสู่ทางออกภายนอกตามมาตรฐานที่กฎหมายกำหนด
4. สำหรับบริเวณที่มีเครื่องจักรติดตั้งอยู่ หรือมีกองวัตถุสิ่งของ หรือผนัง หรือสิ่งอื่นนั้น ต้องจัดให้มีช่องทาง/เส้นทางหนีไฟสู่ภายนอก ให้มีความกว้างตามมาตรฐานกฎหมายกำหนด
5. จัดให้มีทางออกทุกอาคาร อย่างน้อย 2 ทาง ที่สามารถอพยพบุคลากรทั้งหมดออกจากบริเวณที่ทำงาน โดยออกสู่ทางออกสุดท้ายได้ภายในเวลาไม่เกิน 5 นาที อย่างปลอดภัย
6. ทางออกสุดท้าย ควรเป็นเส้นทางที่ไปสู่บริเวณที่ปลอดภัย เช่น ถนน สนาม พื้นที่โล่งแจ้ง ฯลฯ
7. ประตูที่ใช้ในเส้นทางหนีไฟ ต้องติดตั้งในจุดที่เห็นชัดเจน ไม่มีสิ่งกีดขวาง และเป็นประตูที่เปิดออกภายนอกอาคารไม่มีการผูกปิดหรือล่ามโซ่ โดยประตูห้องที่ใช้เป็นเส้นทางหนีไฟ ต้องเป็นประตูชนิดที่เปิดเข้า-ออกได้ง่าย
8. จัดให้มีเส้นทางหนีไฟไปสู่สถานที่ที่ปลอดภัย โดยไม่เป็นจุดที่มีบุคลากรกำลังทำงานอยู่
9. จัดให้มีอุปกรณ์ดับเพลิงแบบมือถือที่สามารถดับเพลิงชนิด เอ บี ซี และดี และระบบดับเพลิงพร้อมอุปกรณ์ประกอบ โดยติดตั้งในที่ที่เห็นได้ชัดเจน และสามารถหยิบใช้งานได้สะดวกโดยไม่มีสิ่งกีดขวาง

10. จัดให้มีการตรวจสอบสภาพของอุปกรณ์ดับเพลิงแบบมือถือ มีการซ่อมบำรุง และตรวจตราให้มีสารเคมีที่ใช้ในการดับเพลิงตามปริมาณที่กำหนดตามชนิดของอุปกรณ์ดับเพลิงแบบมือถือ อย่างน้อยทุกๆ 6 เดือน
11. จัดเตรียมน้ำสำรองไว้ใช้ในการดับเพลิง
12. ข้อต่อสายส่งดับเพลิงเข้าอาคาร และภายในอาคารเป็นแบบเดียวกัน หรือขนาดเท่ากันกับที่ใช้ในหน่วยดับเพลิงของราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
13. สายส่งน้ำดับเพลิงมีความยาว หรือต่อกันได้ความยาวที่เพียงพอจะควบคุมบริเวณที่เกิดเพลิงได้
14. ระบบการส่งน้ำ ที่เก็บกักน้ำ บังน้ำ และการติดตั้ง ได้รับการตรวจสอบและรับรองจากวิศวกรโยธา และมีการป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายเมื่อเกิดเพลิงไหม้
15. จัดให้มีการตรวจสอบการติดตั้ง การดูแลรักษาอุปกรณ์ดับเพลิงให้อยู่ในสภาพที่ดียู่เสมอ อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง หรือตามระยะเวลาที่ผู้ผลิตอุปกรณ์นั้นกำหนด
16. จัดให้มีบุคลากรเข้ารับการฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น จากหน่วยงานที่ได้รับการรับรองจากกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
17. จัดให้มีทีมระงับเหตุเพลิงไหม้และผจญเพลิง ที่ทำหน้าที่ดับเพลิงโดยเฉพาะอยู่ตลอดเวลาที่มีการทำงาน
18. จัดให้มีอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลที่ใช้ในการดับเพลิง และการฝึกซ้อมดับเพลิง โดยเฉพาะ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า ถุงมือ หมวก หน้ากากป้องกันความร้อนหรือควันพิษ เป็นต้น ไว้เพื่อให้บุคลากร/ทีมระงับเหตุเพลิงไหม้และผจญเพลิง ใช้ในการดับเพลิง
19. ป้องกันอัคคีภัยที่เกิดจากการแผ่รังสี การนำ หรือการพาความร้อนจากแหล่งกำเนิดความร้อนสูงไปสู่วัสดุที่ติดไฟง่าย เช่น ติดตั้งฉนวนหุ้มปิดกั้น
20. ป้องกันอัคคีภัยจากการทำงานที่เกิดจากการเสียดสีเสียดทานของเครื่องมือที่ก่อให้เกิดประกายไฟหรือความร้อนสูงที่อาจทำให้เกิดการลุกไหม้ เช่น การซ่อมบำรุง หรือหยุดพักการใช้งาน
21. มีการจัดเก็บและแยกวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิด รวมถึงวัตถุที่เมื่ออยู่ร่วมกันแล้วจะเกิดปฏิกิริยา หรือการสะสมทำให้กลายเป็นวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดไม่ให้ปะปนกัน และเก็บในห้องที่มีผนังทนไฟ และประตูทนไฟที่ปิดได้เอง และปิดกุญแจทุกครั้งเมื่อไม่มีการปฏิบัติงานในห้องนั้นแล้ว
22. วัตถุที่ไวต่อการเกิดปฏิกิริยาแล้วเกิดลุกไหม้ได้นั้น ต้องแยกเก็บไว้ต่างหาก โดยอยู่ห่างจากอาคารและวัตถุติดไฟในระยะที่ปลอดภัย
23. ควบคุมมิให้เกิดการรั่วไหลหรือการระเหยของวัตถุไวไฟ หรือวัตถุระเบิดที่จะเป็นสาเหตุให้เกิดการติดไฟ
24. จัดทำป้าย “ห้ามสูบบุหรี่” บริเวณพื้นที่เก็บวัตถุไวไฟ

25. จัดเก็บวัตถุที่เมื่อรวมกันแล้วจะเกิดการลุกไหม้ โดยแยกเก็บไม่ให้มีการปะปนกัน
26. จัดให้มีการกำจัดของเสียโดยการเผาในเตาที่ออกแบบสำหรับเผาโดยเฉพาะ หากเป็นที่โล่งแจ้งให้ห่างจากที่บุคลากรทำงานในระยะที่ปลอดภัย
27. จัดให้มีสายล่อฟ้า เพื่อป้องกันอันตรายจากฟ้าผ่า
28. จัดให้มีระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้ชนิดเปล่งเสียง ให้บุคลากรที่ทำงานอยู่ภายในอาคารได้ยินทั่วถึง
29. มีการทดสอบประสิทธิภาพในการทำงานของระบบสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
30. จัดให้มีบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย และมีผู้อำนวยการป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นผู้อำนวยการในการดำเนินงานทั้งระบบเป็นประจำอยู่ตลอดเวลา
31. จัดให้บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย การใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในการดับเพลิง การปฐมพยาบาล และการช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน
32. จัดให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟให้บุคลากรออกจากอาคารไปตามเส้นทางหนีไฟอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตาม **มาตรการป้องกันและระงับอัคคีภัย** ควรกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. ผู้บริหาร (หมายถึง คณบดี) มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวางแผนหน่วยงาน ระบบ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยคำนึงถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้น และมาตรการป้องกันอัคคีภัย
- (2) ติดตามตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการควบคุมป้องกันอัคคีภัยและให้มีการฝึกซ้อมดับเพลิงและอพยพประจำปีตามแผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน กรณีเกิดอัคคีภัยของหน่วยงาน
- (3) ให้มีการจัดทำรายงานการฝึกซ้อมดับเพลิงและอพยพประจำปีส่งให้แก่หน่วยงานราชการ หรือส่วนที่เกี่ยวข้องรับทราบ

2. หัวหน้างาน/ผู้ควบคุมงาน (หมายถึง หัวหน้าสำนักงาน) มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- (1) กำหนดพื้นที่ ควบคุมกระบวนการทำงาน เครื่องมือ เครื่องจักรที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย
- (2) กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานให้ปลอดภัยจากอัคคีภัย
- (3) ควบคุมสาเหตุการเกิดประกายไฟ เปลวไฟจากการใช้งาน หรือวิธีการทำงานอื่น ๆ ที่อาจก่อให้เกิดอัคคีภัย เช่น การเชื่อม การตัด การขัด ท่อร้อนต่าง ๆ ตลอดจนการเคลื่อนย้าย และขนส่งสารไวไฟ

- (4) กำกับควบคุมผู้ปฏิบัติงาน หรือ บุคคลภายนอกที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการก่อให้เกิดประกายไฟ เปลวไฟต่างๆ ภายในพื้นที่ปฏิบัติงาน ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย/คณะ เพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัยในสถานที่ทำงาน และวิธีทำงานที่มีสภาพความเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยที่กำหนดไว้
3. **เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน/ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน** มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้
- (1) กำหนดรายละเอียดของแผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน กรณีเกิดอัคคีภัย (Fire Emergency Response Plan)
 - (2) จัดให้มีการอบรมและปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน
 - (3) จัดทำบัญชีรายชื่อ หมายเลขโทรศัพท์ ที่อยู่ของหน่วยบริการฉุกเฉิน เช่น โรงพยาบาล สถานีดับเพลิง (Emergency Contact Name Lists) รวมถึงโครงสร้างองค์กรการตอบโต้เหตุฉุกเฉิน กรณีอัคคีภัย (Fire Emergency Response Organization Chart)
 - (4) ร่วมตรวจสอบสถานที่เสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยในคณะ
 - (5) ดูแลรับผิดชอบให้มีการตรวจสอบบำรุงเครื่องดับเพลิง อุปกรณ์ดับเพลิง และระบบดับเพลิงให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา
 - (6) ประชุมคณะทำงานจัดทำแผนฯ ฉุกเฉิน และพัฒนาปรับปรุงแผนปฏิบัติการป้องกันและรองรับเหตุฉุกเฉิน กรณีอัคคีภัย
4. **เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำอาคาร** มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการป้องกันบุคคลภายนอกเข้ามาในพื้นที่ก่อนได้รับอนุญาต ควบคุมการจราจรในพื้นที่ และช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน/ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ตามแผนที่ได้กำหนดขึ้น
5. **ผู้ปฏิบัติงาน/ผู้มาติดต่องาน/ผู้เกี่ยวข้อง (หมายถึง คณาจารย์ บุคลากร และนิสิต รวมถึงบุคคลภายนอกเข้ารับบริการ)** มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้
- (1) ห้ามกระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดประกายไฟ เปลวไฟ อันที่ไม่ได้เกิดจากการทำงานในบริเวณที่หวงห้ามโดยเด็ดขาด
 - (2) ห้ามสูบบุหรี่ในบริเวณที่มีป้ายที่แสดงถึง “สารไวไฟห้ามสูบบุหรี่” หรือ “วัตถุระเบิด” หรือ “ห้ามสูบบุหรี่” หรือ ในพื้นที่ก่อสร้าง ยกเว้นบริเวณพื้นที่จัดให้เท่านั้น
 - (3) ห้ามซ่อมแซมเครื่องจักร เครื่องมือ ในบริเวณที่มีวัตถุไวไฟ หรือวัสดุติดไฟได้ง่าย ก่อนได้รับอนุญาต เมื่อได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามขั้นตอน และวิธีการที่ปลอดภัย ดังนี้
 - (3.1) ปิดกั้น/แยกอุปกรณ์บริเวณที่ปฏิบัติงานออกจากบริเวณอื่น ไว้ในที่ปลอดภัย
 - (3.2) ทำความสะอาดอุปกรณ์/บริเวณที่ปฏิบัติงาน และบริเวณใกล้เคียง ที่ไม่มีสารเคมี วัตถุไวไฟ หรือวัตถุที่ติดไฟ
 - (3.3) ตัดกระแสไฟฟ้าของอุปกรณ์/เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้า และมีป้ายเตือนให้เรียบร้อย ก่อนซ่อมแซม

- (3.4) นำอุปกรณ์ดับเพลิงเตรียมพร้อมเพื่อใช้งานในกรณีฉุกเฉิน
- (3.5) สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้เหมาะสมและปลอดภัย
- (3.6) ตรวจสอบการรั่วไหลของสารเคมีและก๊าซ กรณีที่ต้องทำงานในพื้นที่ที่มีวัตถุไวไฟและวัตถุที่สามารถระเบิดได้
- (4) ปฏิบัติตามข้อปฏิบัติเพื่อป้องกันการเกิดอัคคีภัยในสถานที่ทำงาน และวิธีการทำงานที่มีสภาพเสี่ยงต่อการเกิดอัคคีภัยที่กำหนดไว้

6. ทีมระงับเหตุเพลิงไหม้และผจญเพลิง (Fireman) มีหน้าที่ที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

- (1) จัดทำแผนการตรวจตรา เกี่ยวกับ วัตถุไวไฟ แผนผังทางหนีไฟ และเหตุฉุกเฉินต่าง ๆ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (2) จัดทำแผนอพยพและแผนเผชิญเหตุ ร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในแต่ละส่วนงาน
- (3) อบรมให้ความรู้ในการตอบโต้เหตุฉุกเฉินเบื้องต้น
- (4) ตรวจสอบเส้นทางและบันไดหนีไฟ ในพื้นที่ทำงานทุกชั้น ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- (5) ตรวจสอบเครื่องดับเพลิง อุปกรณ์ดับเพลิง และระบบดับเพลิง ในพื้นที่ทำงานทุกชั้น ให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน
- (6) ตรวจสอบพื้นที่ที่มีการทำงานเกี่ยวกับประกายไฟ และงานที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่จะเกิดอัคคีภัย ร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง
- (7) รายงานผลการตรวจตราให้หัวหน้าหน่วยงานทราบ

ขั้นตอนการดำเนินงานการตรวจตรา

ผู้รับผิดชอบ	ขั้นตอนการดำเนินงาน	กำหนดเวลา
	สถานที่ปฏิบัติงาน อาคารบริหาร อาคารเรียนและ ปฏิบัติการ อาคารหอพักนิสิต พยาบาล และอาคารศูนย์ ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ผู้รับผิดชอบ นายอรรถกร รุ่งแสง ตรวจสอบสถานที่ตามที่กำหนด ส่งแบบรายงานที่หัวหน้าสำนักงาน (หากมีข้อบกพร่องให้ทำการแก้ไขข้อบกพร่องให้เรียบร้อย)	อย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง
หัวหน้าผู้ดูแล อาคาร	คณบดี รับทราบ/สั่งการ เก็บรวบรวมเอกสาร	
ทีมระงับเหตุ เพลิงไหม้และ ผจญเพลิง (Fireman)	ตรวจสอบเอกสาร ตรวจสอบสถานที่	อย่างน้อย ทุก 6 เดือน

แผนการตรวจตรา

อาคารบริหารและสำนักงานกลาง (คณะพยาบาลศาสตร์) อาคารเรียนรวม 3 (ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์) และ
อาคารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ

ประเภท	รายการที่ต้องตรวจตรา	ผู้รับผิดชอบ	ความถี่ในการตรวจตรา
เชื้อเพลิง และ แหล่งกำเนิด ความร้อน/ ประกายไฟ	ระบุแหล่งเชื้อเพลิงหรือแหล่งที่ ก่อให้เกิดความร้อน/ประกายไฟ	นายอรรถกร รุ่งแสง	ระบุความถี่ในการตรวจตรา ทุก สัปดาห์
จุดเสี่ยง	ระบุกิจกรรมหรือบริเวณที่มีความ เสี่ยงจะเกิดอัคคีภัย - ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์	ส.อ. ปฏิภาณ เอกเจริญกุล	ระบุความถี่ในการตรวจตรา ทุก 3 เดือน
อุปกรณ์ ดับเพลิง	ระบุจำนวนอุปกรณ์ดับเพลิงที่ สามารถใช้งานได้ปกติ - ถึงดับเพลิง ทั้ง 4 อาคาร	นายอรรถกร รุ่งแสง ส.อ. ปฏิภาณ เอกเจริญกุล นายพัทธ์พล อมรวิริยะชัย	ระบุความถี่ในการตรวจตรา ทุก 3 เดือน
ทางหนีไฟ	ระบุตำแหน่งประตูหนีไฟที่ใช้งาน ได้ปกติ	นางสาวณัฐกานต์ สุขทอง	ระบุความถี่ในการตรวจตรา ทุกสัปดาห์

ใบบันทึกผลการตรวจตรา
สถานที่ อาคารเรียนและปฏิบัติการ

ลำดับที่	รายการ*	วันเดือนปี	ความผิดปกติ		ปัญหาที่พบ	บริเวณที่ตรวจพบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี			
1	อุปกรณ์ไฟฟ้า						
	หลอดไฟ						
	ปลั๊กไฟ ปลั๊กพ่วงไฟ สายไฟ						
	พัดลม เครื่องปรับอากาศ						
	ตู้เย็น กระติกต้มน้ำร้อน เต้าไมโครเวฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
2	อุปกรณ์สำนักงาน						
	คอมพิวเตอร์ และสายสัญญาณต่าง ๆ						
	เครื่องสำรองไฟ						
	เครื่องปริ้นเตอร์/เครื่องถ่ายเอกสาร						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
3	อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ						
	ท่อแก๊สไวไฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
4	ระบบอุปกรณ์ดับเพลิง						
	ถังดับเพลิง						
	ตู้สายฉีดน้ำดับเพลิง						
	หัวรับ-จ่ายน้ำดับเพลิง						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
5	อุปกรณ์อื่นๆ (ถ้ามี)						
	โปรดระบุ						
ผู้ตรวจตรา (นายอรรถกร รุ่งแสง) วันเดือนปี					หัวหน้างาน (นางเกษร อินทนชนก) วันเดือนปี		

ใบบันทึกผลการตรวจตรา
สถานที่ ห้องปฏิบัติการทางกายภาพ
ห้องปฏิบัติการ

ลำดับที่	รายการ*	วันเดือนปี	ความผิดปกติ		ปัญหาที่พบ	บริเวณที่ตรวจพบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี			
1	อุปกรณ์ไฟฟ้า						
	หลอดไฟ						
	ปลั๊กไฟ ปลั๊กพ่วงไฟ สายไฟ						
	พัดลม เครื่องปรับอากาศ						
	ตู้เย็น กระติกต้มน้ำร้อน เต้าไมโครเวฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
2	อุปกรณ์สำนักงาน						
	คอมพิวเตอร์ และสายสัญญาณต่าง ๆ						
	เครื่องสำรองไฟ						
	เครื่องปริ้นเตอร์/เครื่องถ่ายเอกสาร						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
3	อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ						
	ท่อแก๊สไวไฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
4	ระบบอุปกรณ์ดับเพลิง						
	ถังดับเพลิง						
	ตู้สายฉีดน้ำดับเพลิง						
	หัวรับ-จ่ายน้ำดับเพลิง						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
5	อุปกรณ์อื่นๆ (ถ้ามี)						
	โปรดระบุ						
ผู้ตรวจตรา (.....) นักวิชาชีพประจำห้อง วันเดือนปี					หัวหน้างาน (นางเกษร อินทนนท์) วันเดือนปี		

ใบบันทึกผลการตรวจตรา

สถานที่ อาคารบริหารและสำนักงานคณะพยาบาลศาสตร์

ห้องผู้บริหาร /ห้องสำนักงาน/ห้องทำงานอาจารย์/พื้นที่รับผิดชอบ.....

ลำดับที่	รายการ*	วันเดือนปี	ความผิดปกติ		ปัญหาที่พบ	บริเวณที่ตรวจพบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี			
1	อุปกรณ์ไฟฟ้า						
	หลอดไฟ						
	ปลั๊กไฟ ปลั๊กพ่วงไฟ สายไฟ						
	พัดลม เครื่องปรับอากาศ						
	ตู้เย็น กระติกต้มน้ำร้อน เต้าไมโครเวฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
2	อุปกรณ์สำนักงาน						
	คอมพิวเตอร์ และสายสัญญาณต่าง ๆ						
	เครื่องสำรองไฟ						
	เครื่องปริ้นเตอร์/เครื่องถ่ายเอกสาร						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
3	อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ						
	ท่อแก๊สไวไฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
4	ระบบอุปกรณ์ดับเพลิง						
	ถังดับเพลิง						
	ตู้สายฉีดน้ำดับเพลิง						
	หัวรับ-จ่ายน้ำดับเพลิง						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
5	อุปกรณ์อื่นๆ (ถ้ามี)						
	โปรดระบุ						
ผู้ตรวจตรา (นางสาวศุภลักษณ์ น้ำค้าง) วันเดือนปี					หัวหน้างาน (นางเกษร อินทนนท์) วันเดือนปี		

ใบบันทึกผลการตรวจตรา

สถานที่ อาคารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ

ห้องจัดฝึกอบรม/ ห้องพยาบาล/พื้นที่รับผิดชอบ.....

ลำดับที่	รายการ*	วันเดือนปี	ความผิดปกติ		ปัญหาที่พบ	บริเวณที่ตรวจพบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี			
1	อุปกรณ์ไฟฟ้า						
	หลอดไฟ						
	ปลั๊กไฟ ปลั๊กพ่วงไฟ สายไฟ						
	พัดลม เครื่องปรับอากาศ						
	ตู้เย็น กระติกต้มน้ำร้อน เต้าไมโครเวฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
2	อุปกรณ์สำนักงาน						
	คอมพิวเตอร์ และสายสัญญาณต่าง ๆ						
	เครื่องสำรองไฟ						
	เครื่องปริ้นเตอร์/เครื่องถ่ายเอกสาร						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
3	อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ						
	ท่อแก๊สไวไฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
4	ระบบอุปกรณ์ดับเพลิง						
	ถังดับเพลิง						
	ตู้สายฉีดน้ำดับเพลิง						
	หัวรับ-จ่ายน้ำดับเพลิง						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
5	อุปกรณ์อื่นๆ (ถ้ามี)						
	โปรดระบุ						
ผู้ตรวจตรา (นายพัทธพล อมรวิริยะชัย) วันเดือนปี					หัวหน้างาน (นางเกษร อินทนชนก) วันเดือนปี		

ใบบันทึกผลการตรวจตรา
สถานที่ อาคารหอพักนิสิตพยาบาล

ลำดับที่	รายการ*	วันเดือนปี	ความผิดปกติ		ปัญหาที่พบ	บริเวณที่ตรวจพบ	หมายเหตุ
			มี	ไม่มี			
1	อุปกรณ์ไฟฟ้า						
	หลอดไฟ						
	ปลั๊กไฟ ปลั๊กพ่วงไฟ สายไฟ						
	พัดลม เครื่องปรับอากาศ						
	ตู้เย็น กระติกต้มน้ำร้อน เต้าไมโครเวฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
2	อุปกรณ์สำนักงาน						
	คอมพิวเตอร์ และสายสัญญาณต่าง ๆ						
	เครื่องสำรองไฟ						
	เครื่องปริ้นเตอร์/เครื่องถ่ายเอกสาร						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
3	อุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ						
	ท่อแก๊สไวไฟ						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
4	ระบบอุปกรณ์ดับเพลิง						
	ถังดับเพลิง						
	ตู้สายฉีดน้ำดับเพลิง						
	หัวรับ-จ่ายน้ำดับเพลิง						
	อื่น ๆ (โปรดระบุ						
5	อุปกรณ์อื่นๆ (ถ้ามี)						
	โปรดระบุ						
ผู้ตรวจตรา (นายอรรถกร รุ่งแสง) วันเดือนปี					หัวหน้างาน (นางเกษร อินทนชนก) วันเดือนปี		

6.1.2 แผนการอบรม เป็นการป้องกันและลดความเสี่ยงด้านการเกิดอัคคีภัย โดยการให้ความรู้กับบุคลากรด้านการป้องกันและการปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุ ในการจัดทำแผนการอบรมต้องกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ และงบประมาณให้ชัดเจน แผนการอบรม ควรประกอบด้วย การฝึกอบรมการดับเพลิงขั้นต้น การฝึกซ้อมดับเพลิงและฝึกซ้อมอพยพหนีไฟ การปฐมพยาบาล และการช่วยชีวิต

6.1.3 แผนการณรงค้ป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นการสร้างความสนใจ และสร้างความตระหนักในอันตรายและผลกระทบจากการเกิดเพลิงไหม้ ในการรณรงค้ป้องกันอัคคีภัย ควรกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา ดำเนินการ และงบประมาณให้ชัดเจน

การรณรงค้ป้องกันอัคคีภัยอาจดำเนินการได้หลายรูปแบบ เช่น

- การประชาสัมพันธ์ ผ่านการประชุมบุคลากรสายวิชาการและสายสนับสนุน
- การขออนุญาตทำงานที่ก่อให้เกิดความร้อน และประกายไฟ (Hot Work Permit)
- การกำหนดมาตรการ และบทลงโทษ เช่น การห้ามสูบบุหรี่ ห้ามจัดเก็บสารไวไฟ ในอาคาร การทำงานก่อประกายไฟ และไม่มีเตรียมการเพื่อความปลอดภัย
- การใช้สื่อออนไลน์ต่าง ๆ

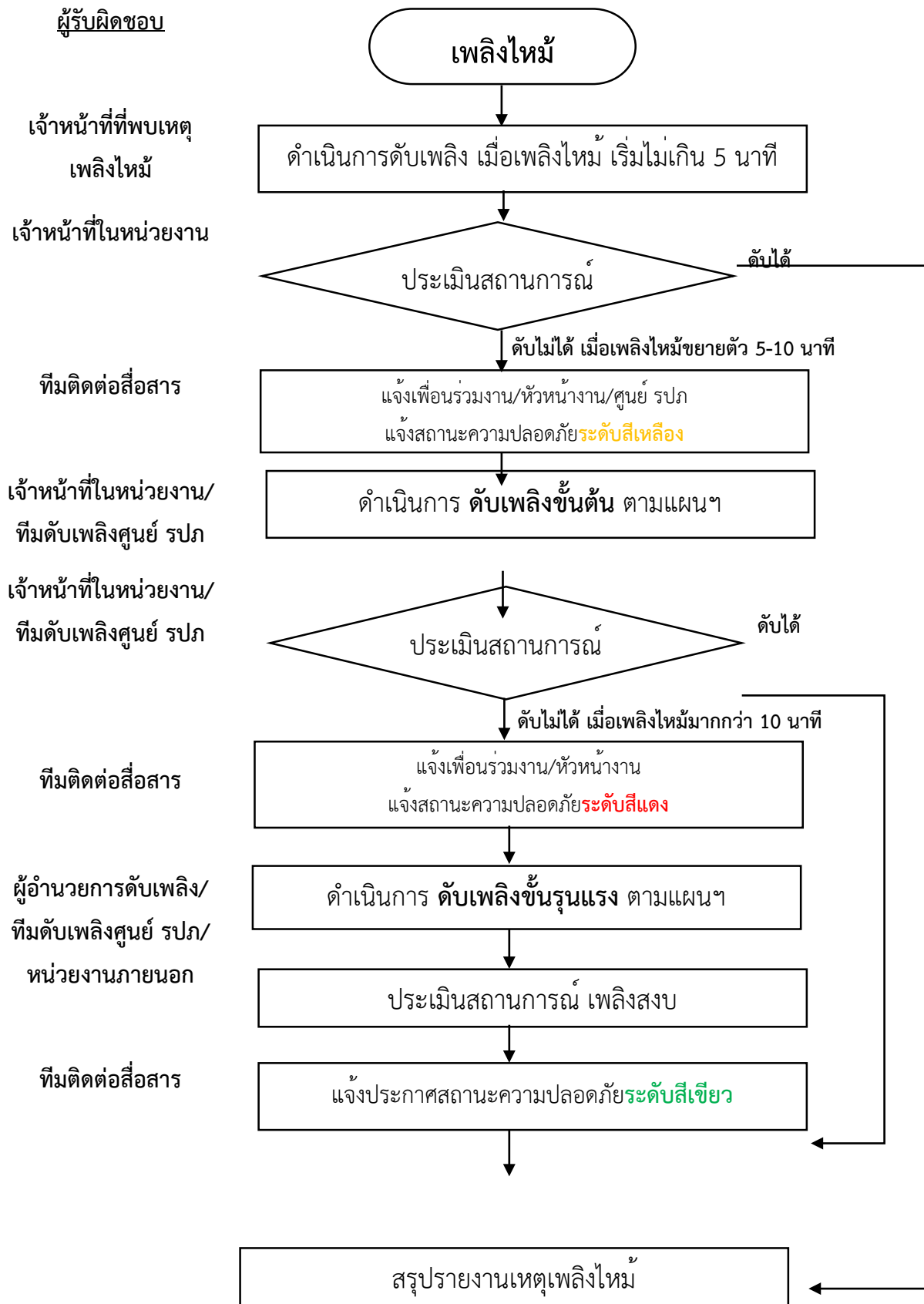
หลักการจัดทำแผนการรณรงค้ป้องกันอัคคีภัย มีดังนี้

1. กำหนดบุคคลรับผิดชอบในการจัดการรณรงค้
2. กำหนดเรื่อง หรือ หัวข้อที่จะทำการรณรงค้ ได้แก่
 - 2.1. องค์ประกอบที่เกิดเพลิงไหม้
 - 2.2. การจัดเก็บวัตถุไวไฟ
 - 2.3. การลดการสูบบุหรี่
 - 2.4. ผลที่เกิดขึ้นจากอัคคีภัย
 - 2.5. การทำความสะอาด
3. เลือกวิธีการหรือรูปแบบการรณรงค้ที่เหมาะสม เช่น
 - 3.1. การจัดทำสติ๊กเกอร์
 - 3.2. การใช้สื่อออนไลน์ต่าง ๆ
4. กำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการรณรงค้
5. กำหนดบุคคลหรือกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการรณรงค้
6. ประเมินผลจากการรณรงค้ทุกครั้ง

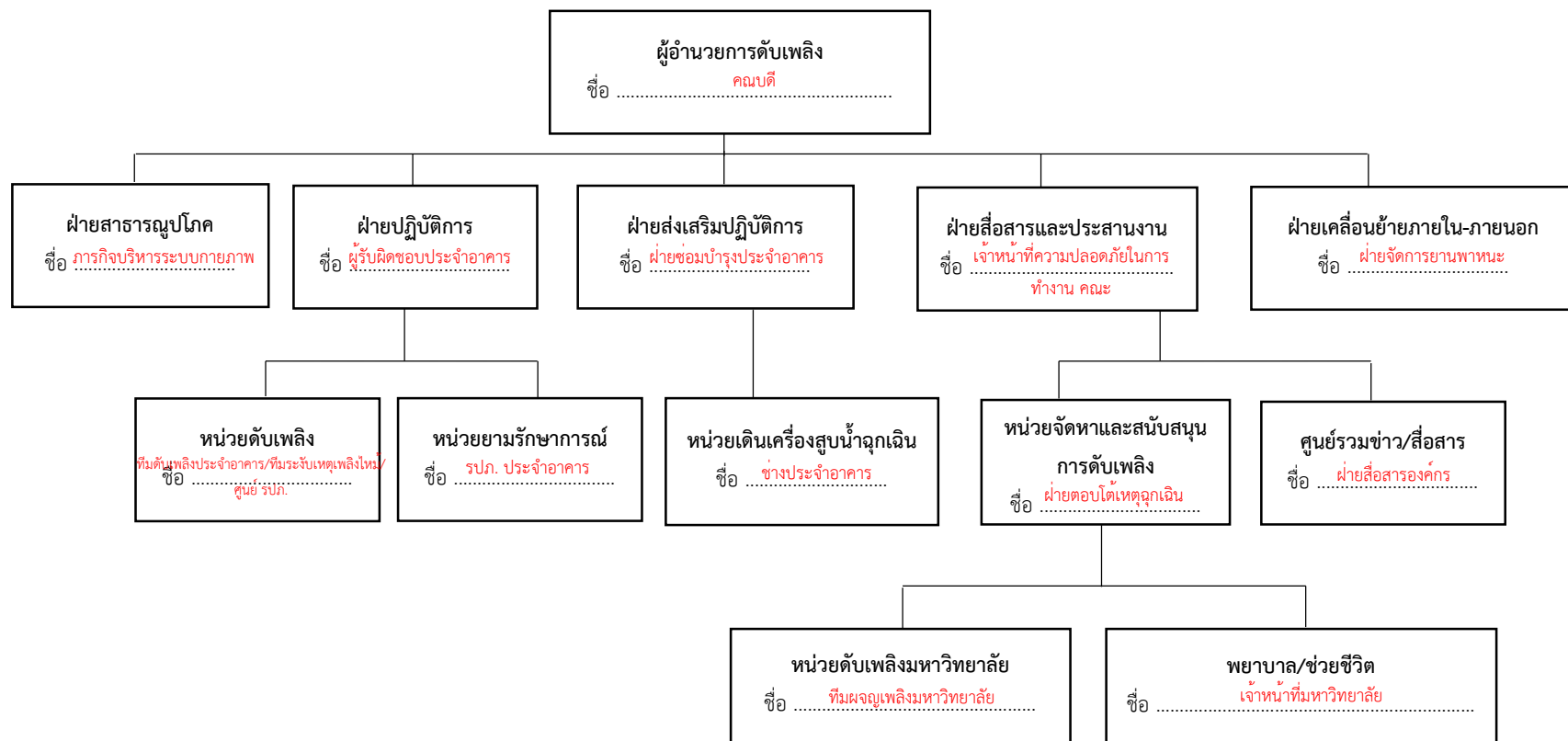
6.2 แผนขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้

6.2.1 แผนการดับเพลิง เพื่อกำหนดบุคคลที่ต้องปฏิบัติภารกิจในกรณีที่เกิดเหตุเพลิงไหม้อย่างชัดเจน และกำหนดขั้นตอนการดับเพลิง ให้มีการปฏิบัติตามแผนเพื่อให้เกิดความเสียหายจากเพลิงไหม้น้อยที่สุด แผนการดับเพลิงแบ่งเป็น 2 แผนย่อย ได้แก่ แผนดับเพลิงขั้นต้น และแผนดับเพลิงขั้นรุนแรง

ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อพบเหตุเพลิงไหม้

โครงสร้างหน่วยป้องกันและระงับอัคคีภัย เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ขั้นรุนแรง
สถานที่ อาคารบริหาร อาคารเรียนและปฏิบัติการ อาคารหอพักนิสิตพยาบาล
และอาคารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
คณะพยาบาลศาสตร์

- หมายเหตุ 1. การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการเต็มรูปแบบนี้จะใช้เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ขั้นรุนแรง หากระดับความรุนแรงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ผู้อำนวยการดับเพลิงสามารถยกระดับโครงสร้างหน่วยป้องกันและระงับอัคคีภัย เป็นระดับมหาวิทยาลัยได้
2. การเกิดเพลิงไหม้ภายในพื้นที่ต่าง ๆ เพียงเล็กน้อย ให้หัวหน้าฝ่ายดำเนินการสั่งการดับเพลิงตามแผนปฏิบัติการเมื่อเกิดเพลิงไหม้ขั้นต้น และโทรศัพท์แจ้งศูนย์รวมข่าวและสื่อสาร หรือผู้อำนวยการดับเพลิง หรือเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน
3. ต้องปรับปรุงแผนปฏิบัติการ ฯ ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงของผู้รับผิดชอบ

หน้าที่รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานตามโครงสร้างหน่วยป้องกันและระงับอัคคีภัย เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ชั้นรุนแรง
 สถานที่ อาคารบริหารและสำนักงานกลาง (คณะพยาบาลศาสตร์) อาคารเรียนรวม 3 (ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์พยาบาล)
 และอาคารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ

ผู้ปฏิบัติงาน			หน้าที่รับผิดชอบ
เวลาราชการ 08.00 – 17.00 น.	นอกเวลาราชการ 17.00 – 08.00 น.	วันหยุดราชการและ วันหยุดนักขัตฤกษ์	
ผู้อำนวยการดับเพลิง 1. คนบตี หรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย โทรศัพท์ 081-898-1176	คนบตี หรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย ชื่อ นายอรรถกร รุ่งแสง โทรศัพท์ 095-315-2878	คนบตี หรือผู้ที่ได้รับ มอบหมาย ชื่อนายจตุรงค์ ชนะกาญจน์ โทรศัพท์ 063-183-5659	ผู้อำนวยการดับเพลิง มีหน้าที่ รับผิดชอบดังนี้ 1. รับฟังรายงานต่าง ๆ เพื่อสั่งการการ ใช้แผนต่าง ๆ 2. ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง 3. รายงานผลการเกิดเพลิงไหม้ต่อ ผู้บังคับบัญชาระดับสูง
ฝ่ายปฏิบัติการ 1. หัวหน้างานอาคารและ สถานที่ นางเกษร อินทนะนง โทรศัพท์ 062-442- 8644 -หน่วยดับเพลิง 1. ทีมดับเพลิงประจำ อาคาร ชื่อ นายรพีภัทร สุทธิ นนท์ โทรศัพท์ 085-138- 1111	ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ชื่อ นายอรรถกร รุ่งแสง โทรศัพท์ 095-315-2878 ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ชื่อ โทรศัพท์	ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ชื่อนายจตุรงค์ ชนะกาญจน์ โทรศัพท์ 063-183-5659 ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ชื่อ โทรศัพท์	หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ มีหน้าที่ รับผิดชอบดังนี้ 1. กำกับดูแลการทำงานของหน่วย ดับเพลิงและหน่วยยามรักษาการ หน่วยดับเพลิง มีหน้าที่รับผิดชอบดังนี้ 1. ทันทิที่ทราบเหตุเพลิงไหม้ ให้แจ้ง ข่าว/โทรศัพท์ ถึงผู้อำนวยการศูนย์ รักษาความปลอดภัยและการจัดการ จราจรทันที 2. เมื่อเกิดเพลิงไหม้ในพื้นที่ปฏิบัติงาน ของตนเองไม่ว่ามากหรือน้อย ชุด ปฏิบัติการชุดนี้จะต้องเข้าดับเพลิง โดยทันทีที่เกิดเพลิงไหม้ และ ให้ ปฏิบัติการภายใต้คำสั่งของหัวหน้า ฝ่ายปฏิบัติการในพื้นที่ ในการ ปฏิบัติงานหากจำเป็นต้องขอความ ช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ให้ หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการเป็น ผู้ดำเนินการ

ผู้ปฏิบัติงาน			หน้าที่รับผิดชอบ
เวลาราชการ 08.00 – 17.00 น.	นอกเวลาราชการ 17.00 – 08.00 น.	วันหยุดราชการและ วันหยุดนักขัตฤกษ์	
- หน่วยงานรักษาการณ์ 1.รปภ. ประจำอาคาร ชื่อ โทรศัพท์	ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ชื่อ โทรศัพท์	ผู้ที่ได้รับมอบหมาย ชื่อ โทรศัพท์	หน่วยงานรักษาการณ์ มีหน้าที่ รับผิดชอบดังนี้ 1.ให้รีบไปยังจุดเกิดเหตุ คอยรับคำสั่ง จากผู้อำนวยการดับเพลิงและหัวหน้า ฝ่ายปฏิบัติการ 2.ป้องกันมิให้บุคคลภายนอกที่ไม่มี หน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าก่อนได้รับ อนุญาต ดูแลและป้องกันทรัพย์สินที่ฝ่าย เคลื่อนย้ายนำมาเก็บไว้

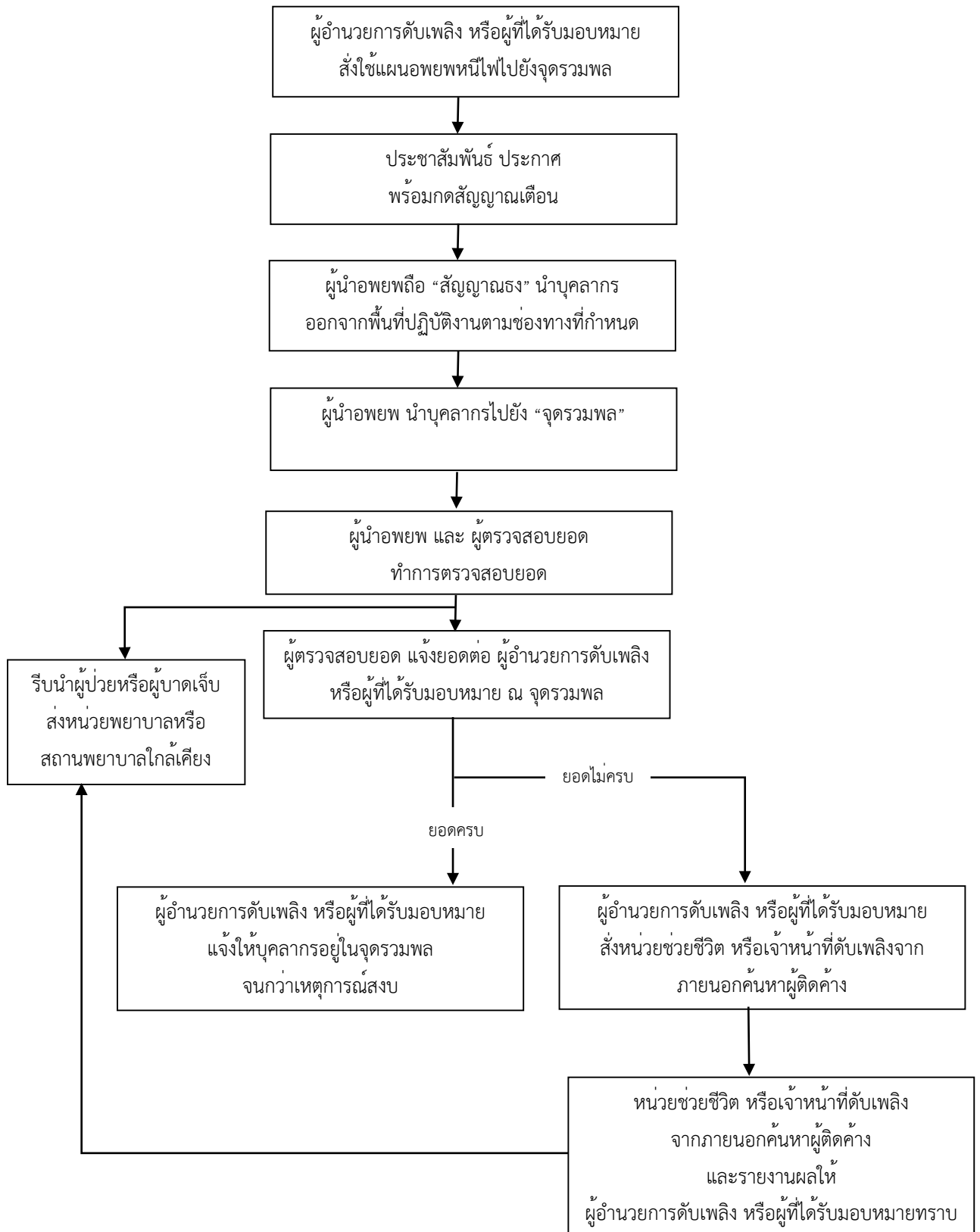
6.2.2 แผนอพยพหนีไฟ กำหนดขึ้นเพื่อความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สินของคณาจารย์ บุคลากร และนิสิต ในขณะเกิดเหตุเพลิงไหม้แผนอพยพหนีไฟ

แผนอพยพหนีไฟที่กำหนดขึ้นนั้น มีองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น หน่วยตรวจสอบจำนวนคน ผู้นำ อพยพ จุติรวมพล หน่วยช่วยชีวิต และหน่วยยานพาหนะ เป็นต้น ควรกำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละหน่วยงานโดย ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการอพยพหนีไฟ หรือ ผู้อำนวยการดับเพลิง

แผนอพยพหนีไฟ ควรกำหนดให้มีการปฏิบัติ ดังนี้

1. **หน่วยตรวจสอบจำนวนคน** มีหน้าที่ตรวจนับจำนวนบุคลากรว่า มีการอพยพหนีไฟออกมา ภายนอกบริเวณที่ปลอดภัยครบทุกคนหรือไม่
2. **ผู้นำอพยพ** จะเป็นผู้นำทางบุคลากรอพยพหนีไฟไปตามทางออกที่จัดไว้ โดยนำพาไปยัง **จุดรวมพล** ซึ่งเป็นพื้นที่หรือสถานที่ที่ปลอดภัย บุคลากรสามารถมารายงานตัวและทำการ ตรวจสอบนับจำนวนได้ หากพบว่าพนักงานอพยพหนีไฟออกมาไม่ครบตามจำนวนจริง แสดงว่า ยังมีบุคลากรติดอยู่ในพื้นที่ที่เกิดอัคคีภัย
3. **หน่วยช่วยชีวิตและยานพาหนะ** จะเข้าค้นหาและทำการช่วยชีวิตบุคลากรที่ยังติดค้างอยู่ ในอาคาร หรือ ในพื้นที่ที่เกิดอัคคีภัย รวมถึงกรณีของบุคลากรที่ออกมาอยู่ที่จุดรวมพลแล้ว มีอาการเป็นลม ช็อคหมดสติหรือบาดเจ็บ เป็นต้น หน่วยช่วยชีวิตและยานพาหนะจะทำหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้น และติดต่อหน่วยยานพาหนะให้ในกรณีที่แพทย์ หรือ พยาบาล พิจารณาแล้วต้องนำส่งโรงพยาบาล

แผนอพยพหนีไฟ

หน้าที่รับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงานตามโครงสร้างแผนอพยพหนีไฟ อาคารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร

ผู้ปฏิบัติงาน	หน้าที่รับผิดชอบ
ผู้อำนวยการดับเพลิง คณบดี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย โทรศัพท์ 081-897-5223 หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ชื่อ นางเกษร อินทนะนง โทรศัพท์ 062-442-8644	1. สั่งใช้แผนอพยพหนีไฟ 2. ขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 3. สั่งหน่วยช่วยชีวิต หรือเจ้าหน้าที่ดับเพลิงจากภายนอก ค้นหาผู้ติดค้าง 4. ควบคุมให้บุคลากรอยู่ในจุดรวมพลจนกว่าเหตุการณ์จะสงบ
ผู้นำอพยพ-รายชั้น อาคารบริหาร ชั้นที่ 1 นายอรรถกร รุ่งแสง โทรศัพท์ 095-315-2878 ชั้นที่ 2 นางสาวศุภลักษณ์ น้ำดวง โทรศัพท์ 093-951-3813 อาคารเรียนและปฏิบัติการ ชั้นที่ 1 เจ้าหน้าที่คณะสหเวชศาสตร์ ชั้นที่ 2 ส.อ. ปฎิภาณ เอกเจริญกุล โทรศัพท์ 086-955-6156 ชั้นที่ 3 นางสาวอมร แซ่เคียน โทรศัพท์ 082-832-4416 อาคารศูนย์ส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ชั้นที่ 1 และ ชั้นที่ 2 นายพัทธพล อมรวิริยะชัย โทรศัพท์ 092-5169788 อาคารหอพักนิสิตพยาบาล ชั้นที่ 1 – ชั้นที่ 4 อาจารย์วัชร น้อยผา โทรศัพท์ 086-287-0733	1. มีหน้าที่นำทางบุคลากรอพยพไปทางออกที่จัดไว้
หน่วยตรวจสอบยอด - รายชั้น	1. มีหน้าที่ตรวจนับจำนวนบุคลากรที่อพยพหนีออกไปยังภายนอก ณ จุดรวมพล 2. รายงานจำนวนบุคลากรต่อผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการอพยพหนีไฟ
หน่วยช่วยชีวิต 1. ศูนย์บริการสุขภาพมหาวิทยาลัยทักษิณ โทรศัพท์ 085-5805971	1. มีหน้าที่ค้นหาและช่วยชีวิตบุคลากรที่ติดค้างอยู่ในอาคารหรือในพื้นที่ที่เกิดอัคคีภัย 2. มีหน้าที่ปฐมพยาบาลเบื้องต้นให้บุคลากรที่ออกมา ณ จุดรวมพล 3. ประสานการส่งบุคลากรที่ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาล
หน่วยเคลื่อนย้ายภายใน-ภายนอก ชื่อ นายรพีภัทร สุทธินันท์	1. รอรับคำสั่งจากหน่วยช่วยชีวิต ในการนำส่งบุคลากรที่แพทย์หรือพยาบาลพิจารณาแล้วต้องนำส่งโรงพยาบาล

ผู้ปฏิบัติงาน	หน้าที่รับผิดชอบ
โทรศัพท์ 085-138-1111	2. อำนวยความสะดวกด้านยานพาหนะให้หน่วยงานอื่นตามความจำเป็น

6.3 แผนหลังเกิดเหตุเพลิงไหม้

6.3.1 แผนบรรเทาทุกข์ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการช่วยชีวิต การเคลื่อนย้ายผู้ประสบเหตุ การดูแลทรัพย์สินของผู้เสียชีวิต ประเมินความเสียหาย รายงานสถานการณ์เพลิงไหม้ และการช่วยเหลือส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย

แผนบรรเทาทุกข์ จะประกอบด้วย หัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ประสานกับหน่วยงานของรัฐ
2. การสำรวจความเสียหาย
3. การรายงานตัวของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย และกำหนดจุดนัดพบเพื่อรอรับคำสั่ง
4. การช่วยชีวิตและการขุดค้นหาผู้เสียชีวิต
5. การเคลื่อนย้ายผู้ประสบภัย ทรัพย์สินของผู้เสียชีวิต
6. การประเมินความเสียหาย ผลการปฏิบัติงานและรายงานสถานการณ์เพลิงไหม้
7. การช่วยเหลือส่งเคราะห์ผู้ประสบภัย
8. การปรับปรุงแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเพื่อให้มหาวิทยาลัยเปิดทำการได้โดยเร็วที่สุด

6.3.2 แผนปฏิรูปฟื้นฟู ได้แก่ การนำรายงานผลการประเมินจากทุกด้าน จากสถานการณ์จริงมาปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะแผนการป้องกันอัคคีภัย (ก่อนเกิดเหตุ) แผนปฏิบัติเมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ แผนบรรเทาทุกข์ (ทันทีที่เพลิงสงบ) นอกจากนี้ ควรมีโครงการที่ดำเนินการร่วมกับแผนปฏิรูปฟื้นฟู ได้แก่

1. โครงการประชาสัมพันธ์สาเหตุการเกิดอัคคีภัยและแนวทางการป้องกันในรูปแบบต่าง ๆ
2. โครงการส่งเคราะห์ผู้ป่วย
3. โครงการปรับปรุงซ่อมแซมและสรรหาสิ่งสูญเสียชีวิตให้กลับคืนสภาพปกติ
4. โครงการประกันภัยอาคาร